

คู่มือประชาชน การดำเนินการเกี่ยวกับ สัมปทานประกอบกิจการประปา

สำนักบริหารจัดการน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

คู่มือประชาชนการดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปาเล่มนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องในเรื่อง สัมปทานประกอบกิจการประปา โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุม และครบถ้วนในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการประปาสัมปทาน และเพื่อให้เข้าใจง่าย ได้เพิ่มเติมตัวอย่าง โดยคู่มือเล่มนี้จะแนะนำการดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา ตลอดจนถึงการได้รับสัมปทาน และเมื่อได้รับสัมปทานฯ แล้วจะต้องปฏิบัติอย่างไร คู่มือนี้จะมีประโยชน์แก่ผู้ที่ขอรับสัมปทานประกอบกิจการประปา หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนผู้ให้บริการน้ำประปาในพื้นที่ที่ได้รับสัมปทานประกอบกิจการประปา ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการควบคุมกำกับการประกอบกิจการประปาให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาสัมปทานฯ ในอีกทางหนึ่งด้วย

สำนักบริหารจัดการน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือประชาชนการดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปาเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบกิจการประปา หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไปที่สนใจในเรื่องสัมปทานประกอบกิจการประปา และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ประชาชนได้ใช้น้ำประปาที่สะอาด ปลอดภัย ในราคาที่ยุติธรรม

คณะผู้จัดทำ

พฤษภาคม 2559

สารบัญ

สัมปทานประกอบกิจการประปา คืออะไร	1
ทำไมต้องขอสัมปทาน	1
การจำหน่ายน้ำประปาโดยไม่ได้รับสัมปทานมีความผิดอย่างไร	1
ใครบ้างที่ต้องขอสัมปทาน	2
ผู้ให้สัมปทาน คือใคร	2
ปว. 58ฯ คืออะไร	3
สาระสำคัญหลักใน ปว. 58ฯ เกี่ยวกับประปา มีอะไรบ้าง	3
ประกาศและสัญญาที่บังคับใช้ในปัจจุบันภายใต้ ปว. 58ฯ มีอะไรบ้าง	5
ประกาศกระทรวงฯ เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานฯ กำหนดอะไรไว้บ้าง	5
สัญญาสัมปทาน คืออะไร	5
พนักงานเจ้าหน้าที่ คือใคร	6
การดำเนินการที่เกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา มีอะไรบ้าง	7
ยื่นขอดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทาน ได้ที่ไหน	8
เอกสารหลักฐานประกอบการขอดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานฯ	9
การเตรียมความพร้อมก่อนยื่นขอรับสัมปทาน	22
เมื่อผู้ประกอบการยื่นเรื่องแล้ว ส่วนราชการดำเนินการอย่างไร	23
ค่าใช้จ่ายในการขอดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทาน	27
พื้นที่ได้รับสัมปทาน	27
เมื่อได้รับสัมปทานแล้วต้องปฏิบัติอย่างไร	28
สถานที่ติดต่อหน่วยราชการ กรมทรัพยากรน้ำ	29
การปฏิบัติผิดกฎหมายมีบทลงโทษอย่างไร	30
ที่ปรึกษา / ผู้จัดทำ	32

การประกอบกิจการประปาสัมปทาน คืออะไร

การประกอบกิจการประปาสัมปทาน คือ การที่บุคคล หรือนิติบุคคลใดได้รับ อนุญาตจากรัฐให้ประกอบกิจการค้าขายน้ำประปาให้แก่ประชาชน หรือผู้ใช้น้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งแต่เพียงผู้เดียว

ทำไมต้องขอสัมปทาน

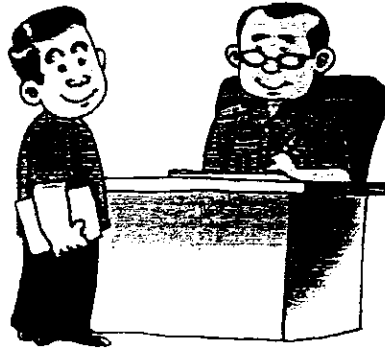
การประกอบกิจการประปา เป็นการจำหน่ายน้ำสะอาดให้แก่ประชาชน หรือผู้ใช้น้ำ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค ซึ่งน้ำเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต หากร่างกายขาดน้ำหรืออุปโภคบริโภคน้ำที่ไม่สะอาดจะเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ฉะนั้น การประกอบกิจการประปาจึงเป็นกิจการค้าขายที่กระทบกระเทือนต่อความปลอดภัย หรือความผาสุกของสาธารณชน รัฐถือว่ากิจการดังกล่าวเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค จึงได้มีกฎหมายควบคุมให้ผู้ประกอบการค้าดังกล่าวต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่รัฐกำหนด คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 กำหนดให้กิจการประปาเป็นกิจการสาธารณูปโภค และบังคับให้ผู้ประสงค์ประกอบกิจการประปาต้องได้รับสัมปทาน หรือได้รับอนุญาตจากรัฐก่อนดำเนินการจำหน่ายน้ำประปาให้แก่ประชาชน

การจำหน่ายน้ำประปาโดยไม่ได้รับสัมปทานมีความผิดอย่างไร

การจำหน่ายน้ำประปาให้แก่ประชาชนหรือผู้ใช้น้ำโดยไม่ได้รับสัมปทานจากรัฐ มีความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

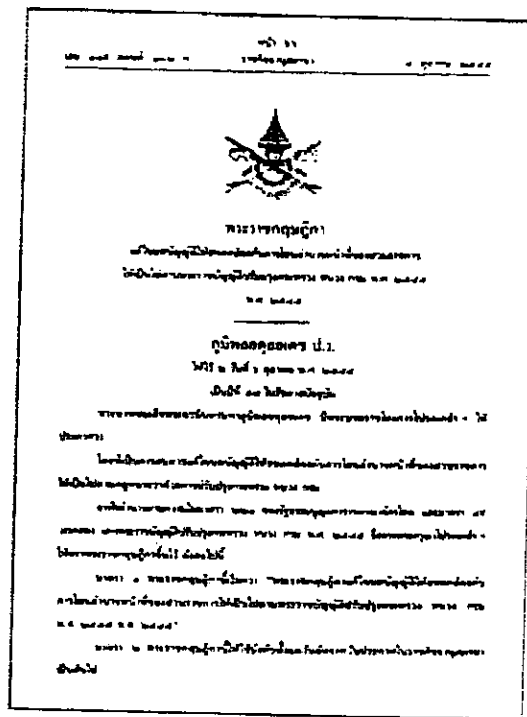
ใครบ้างที่ต้องขอสัมปทาน

ผู้ที่ต้องขอสัมปทานประกอบกิจการประปา คือ บุคคล หรือนิติบุคคล ภาครัฐ เอกชน ที่จะดำเนินกิจการค้าขายในลักษณะของการผลิตและจำหน่ายน้ำประปา ให้แก่ประชาชน หรือผู้ใช้น้ำ หรือองค์กร ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง เช่น การผลิตและจำหน่ายน้ำประปาให้แก่ผู้อยู่อาศัยในโครงการจัดสรรบ้านและที่ดิน การผลิตและจำหน่ายให้แก่องค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ

ผู้ให้สัมปทาน คือใคร

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 กำหนดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ให้สัมปทานประกอบกิจการประปา แต่ต่อมาเมื่อมีการปฏิรูประบบราชการพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 มาตรา 131 กำหนดให้แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 ให้แก้ไขเป็น “กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา ดังนั้น ผู้ให้สัมปทานในปัจจุบัน คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปว. 58ฯ คืออะไร

ปว. 58ฯ เป็นชื่อย่อของ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 คือ กฎหมายที่ออกมาเพื่อควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน ได้แก่ การรถไฟ การเดินอากาศ การประปา การชลประทาน ฯลฯ โดยให้อำนาจรัฐมนตรีในการอนุญาตให้สัมปทาน ตลอดจนการควบคุมกำกับดูแล ซึ่ง “การประกอบกิจการประปา” เป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคที่อยู่ภายใต้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515

สาระสำคัญหลักใน ปว. 58ฯ เกี่ยวกับประปา มีอะไรบ้าง

สาระสำคัญเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปาใน ปว. 58ฯ สรุปโดยย่อได้ดังนี้

- ข้อ 3 กิจการดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค
- (5) การประปา

ข้อ 4 ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคเว้นแต่จะได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานจากรัฐมนตรี

ข้อ 6 ในกรณีมีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยกิจการตามที่ระบุไว้ใน ข้อ 3 การประกอบกิจการดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น (เช่น การประปานครหลวงตาม พ.ร.บ. การประปานครหลวง พ.ศ. 2510, การประปาส่วนภูมิภาคตาม พ.ร.บ. การประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 เป็นต้น) เข้าข่ายการได้รับยกเว้นไม่ต้องขอสัมปทานตามกฎหมายข้อนี้)

ข้อ 11 ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการประปา (ปัจจุบันมีพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 มาตรา 131 กำหนดว่า ในประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 ให้แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา ปัจจุบันจึงเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ข้อ 13 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติกิจการที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงตามที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติ

ข้อ 15 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานประกอบกิจการตามที่ระบุไว้ใน ข้อ 3 ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจยึด หรืออายัดเอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ประกอบกิจการและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

ข้อ 16 ผู้ใดฝ่าฝืน ข้อ 4 หรือ ข้อ 5 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประกาศและสัญญาที่บังคับใช้ในปัจจุบันภายใต้ ปว. 58ฯ มีอะไรบ้าง

๒ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา เพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน พ.ศ. 2554

๒ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา

๒ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2553

๒ สัญญาสัมปทานประกอบกิจการประปา

ประกาศกระทรวงฯ เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานฯ กำหนดอะไรไว้บ้าง

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา เพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน พ.ศ. 2554 เป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการยื่นเอกสารและเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นขอดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา ว่าสามารถยื่นได้เท่าใด ต้องใช้เอกสารใดบ้าง และใช้จำนวนกี่ชุด

สัญญาสัมปทาน คืออะไร

สัญญาสัมปทาน คือ สัญญาที่ทำขึ้นระหว่างผู้ให้สัมปทานกับผู้รับสัมปทาน เมื่อมีการอนุญาตให้สัมปทานกับผู้ใดผู้หนึ่ง โดยกำหนดข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการกิจการประปาที่ได้สัมปทานไปแล้ว เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและความผาสุกของประชาชน การควบคุมการดำเนินการกิจการประปา ควบคุมใน 4 เรื่องหลัก ดังนี้

1. การก่อสร้างโรงงานทำการประปา/เครื่องอุปกรณ์ และการบำรุงรักษาระบบ
ประปา

2. ความต่อเนื่องในการจำหน่ายน้ำประปา
3. การควบคุมราคาค่าน้ำประปา
4. การควบคุมคุณภาพน้ำประปา

พนักงานเจ้าหน้าที่ คือใคร

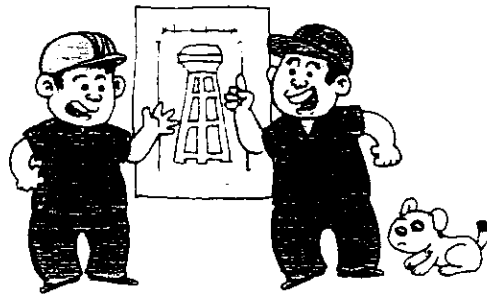
พนักงานเจ้าหน้าที่ คือ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ 58ฯ ในส่วนของการประกอบกิจการประปา ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนิน
กิจการประปา หากพบกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามประกาศ
ของคณะปฏิวัติ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึด หรืออายัดเอกสาร หรือสิ่งของที่
เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีได้ พนักงาน
เจ้าหน้าที่ในปัจจุบันประกอบด้วย

- ๒๕ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- ๒๕ รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- ๒๕ ผู้ตรวจราชการกรมทรัพยากรน้ำ
- ๒๕ ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำ
- ๒๕ นายช่างโยธาตั้งแต่ระดับชำนาญงานขึ้นไป วิศวกร วิศวกรโยธา นักวิชาการ
สิ่งแวดล้อม นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับชำนาญการขึ้นไป สังกัดสำนัก
บริหารจัดการน้ำ

6 คู่มือประชาชน_สัมปทานประกอบกิจการประปา

- ๒๕. นิติกรตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป
- ๒๖. พนักงานราชการตำแหน่งนิติกร
- ๒๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ยกเว้น กรุงเทพมหานคร
- ๒๘. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค กรมทรัพยากรน้ำ
- ๒๙. นายช่างโยธาตั้งแต่ระดับชำนาญงานขึ้นไป วิศวกร วิศวกรโยธา นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับชำนาญการขึ้นไป สังกัดส่วนบริหารจัดการน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค กรมทรัพยากรน้ำ
- ๓๐. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ทุกจังหวัด

การดำเนินการที่เกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา มีอะไรบ้าง

การดำเนินการที่เกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 8 กิจกรรม คือ

1. การขอรับสัมปทานประกอบกิจการประปา (ขอดำเนินการเมื่อต้องการทำกิจการค้าขายน้ำประปา)
2. การขออนุญาตจำหน่ายน้ำประปา (เมื่อได้รับสัมปทาน และก่อสร้างโรงงานทำการประปาและเครื่องอุปกรณ์เสร็จแล้ว ผู้ประกอบการต้องขออนุญาตก่อนเปิดจำหน่ายน้ำประปาแก่ประชาชน)
3. การขอขยายเขตสัมปทานประกอบกิจการประปา (ขอดำเนินการเมื่อต้องการขยายพื้นที่เพิ่มเติมจากพื้นที่เดิมที่ได้รับสัมปทาน)

การขอต่ออายุสัมปทานประกอบกิจการประปา (ขอดำเนินการเมื่อสัมปทาน
และต้องการทำกิจการประปาต่อไปอีก

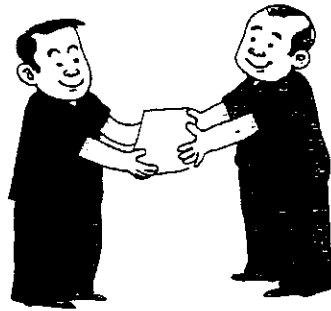
การขอโอนสัมปทานประกอบกิจการประปา (ขอดำเนินการเมื่อต้องการโอน
บุคคลอื่น)

การขอปรับอัตราค่าน้ำ หรือค่ารักษามาตรวัดน้ำ (ขอดำเนินการเมื่อต้องการ
อัตราค่าน้ำ หรือค่ารักษามาตรวัดน้ำจากอัตราเดิมที่ได้รับอนุญาตให้เรียก
ชาชนผู้ใช้น้ำ)

การขอเพิ่มกำลังการผลิต (ขอดำเนินการเมื่อต้องการเพิ่มกำลังการผลิต

การขอยกเลิกสัมปทานประกอบกิจการประปา (ขอดำเนินการเมื่อต้องการ
าน)

การเกี่ยวกับสัมปทาน ได้ที่ไหน

เอกสารที่ประสงค์จะยื่นขอดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการ
กรรม สามารถดำเนินการได้โดยยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ตาม
กรมใดกิจกรรมหนึ่ง พร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบ โดย
ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นที่กรมทรัพยากรน้ำ ตั้งอยู่ที่
0/3 ถนนพระรามที่ 6 ซอย 34 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
งเทพฯ 10400

ประกอบการในเขตต่างจังหวัด ยื่นที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
แวดล้อมจังหวัดนั้น ๆ

โทร. ๐๒-๒๕๕๕-๕๕๕๕

เอกสารหลักฐานประกอบการขอดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานฯ

การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา มีกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา เพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน พ.ศ. 2554 ประกาศฉบับนี้ได้กำหนดรายละเอียดของเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทาน โดยแยกตามกิจกรรม ดังนี้

❖ การขอรับสัมปทานประกอบกิจการประปา

การดำเนินการขอรับสัมปทานประกอบกิจการประปา เป็นการดำเนินการที่จะให้บุคคลหรือนิติบุคคลกำหนดขอบเขตการจำหน่ายน้ำประปา เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในขอบเขตที่ไม่ทับซ้อนกับสัมปทานประกอบกิจการประปาของผู้รับสัมปทานรายอื่น ๆ หรือทับซ้อนกับพื้นที่บริการน้ำประปาของหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง เป็นต้น เอกสารหลักฐานที่จะต้องยื่นเพื่อขอรับสัมปทานประกอบกิจการประปามีรายละเอียดแยกตามขนาดของกิจการประปา ดังนี้

ระบบประปาขนาดเล็ก ให้ยื่นเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

1. แบบคำขอเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปา (แบบ สป.1) ให้ยื่นต้นฉบับจำนวน 1 ชุด และสำเนาจำนวน 2 ชุด
2. ในกรณีเป็นบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ให้จัดส่งสำเนาทะเบียนรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ซึ่งออกให้ไม่เกิน 6 เดือน นับถึงวันที่ยื่นเรื่องขอดำเนินการ และจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการประปา จำนวน 3 ชุด
3. ในกรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแทน ให้จัดทำหนังสือมอบอำนาจพร้อมติดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร ต้นฉบับจำนวน 1 ชุด และสำเนา จำนวน 2 ชุด สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ จำนวน 3 ชุด

4. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอดำเนินการ
จำนวน 3 ชุด

5. ข้อมูลเบื้องต้นประกอบการขอดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการ
ประปา (แบบ สป.2) ให้ยื่นต้นฉบับจำนวน 1 ชุด และสำเนาจำนวน 2 ชุด

6. แผนผังประกอบกิจการประปาและแนวเขตสัมปทาน จำนวน 7 ชุด

7. แผนที่สังเขป จำนวน 7 ชุด

8. ผังบริเวณการประปา จำนวน 3 ชุด

9. ผังแนวท่อจ่ายน้ำประปา จำนวน 7 ชุด

10. แบบแปลนและรายการประกอบแบบแปลนอาคารผลิตน้ำประปา จำนวน 3
ชุด

11. รายละเอียดกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการผลิต และวิธีการกำจัด
สิ่งปนเปื้อนในน้ำดิบให้ได้มาตรฐานน้ำประปาตามเกณฑ์ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมกำหนด จำนวน 3 ชุด

12. รายละเอียดการคำนวณออกแบบระบบประปา ประกอบด้วย รายการ
คำนวณความต้องการใช้น้ำ ระบบสูบน้ำ ระบบผลิตน้ำ ระบบฆ่าเชื้อโรค และระบบท่อ
จ่ายน้ำ พร้อมหนังสือรับรอง และสำเนาใบประกอบวิชาชีพของวิศวกรผู้ทำรายการคำนวณ
จำนวน 3 ชุด

13. ผลวิเคราะห์คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปา ให้ดำเนินการตรวจ
วิเคราะห์ตามมาตรฐานน้ำที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด
(ปัจจุบันใช้เกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ
น้ำประปาดื่มได้) และจะต้องตรวจวิเคราะห์โดยหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน
ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ โดยผู้ขอรับสัมปทานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการ
ตรวจวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 3 ชุด

14. เอกสารหลักฐานแสดงการยินยอมให้ใช้ที่ดิน เพื่อทำการก่อสร้างระบบ
ประปา (กรณีที่ดินนั้นเป็นของบุคคลอื่น) จำนวน 3 ชุด

15. สำเนาโฉนดที่ดินหรือหนังสืออนุญาตจากผู้มีอำนาจในพื้นที่ที่ขอดำเนินการ
เกี่ยวกับสัมปทาน จำนวน 3 ชุด

16. รายงานการวิเคราะห์อัตราค่าน้ำประปา รายงานการวิเคราะห์ค่ารักษา
มาตรฐานน้ำ จำนวน 3 ชุด

17. หนังสือแจ้งแผนการขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาของการประปานครหลวง การประปาสวนภูมิภาคหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 ชุด

18. เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ เช่น

18.1 สำเนาใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล (กรณีใช้น้ำบาดาล) จำนวน 3 ชุด

18.2 สำเนาใบอนุญาตใช้น้ำผิวดิน (กรณีใช้น้ำผิวดินและแหล่งน้ำนั้นเป็นของบุคคลอื่น) จำนวน 3 ชุด

18.3 แบบรูปตัดขวางของลำน้ำ หรืออ่างเก็บน้ำ แบบแปลนแสดงพื้นที่ของอ่างเก็บน้ำ หรือสระเก็บน้ำ ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำสูงสุด ระดับน้ำต่ำสุด และรายการคำนวณปริมาณน้ำดิบของวิศวกร เพื่อยืนยันความเพียงพอของแหล่งน้ำดิบ (กรณีใช้น้ำผิวดินเป็นแหล่งน้ำดิบ) จำนวน 3 ชุด

18.4 สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน จำนวน 3 ชุด

ระบบประปาขนาดใหญ่และระบบประปารูปแบบพิเศษ

ให้อื่นเอกสารและหลักฐานเหมือนระบบประปาขนาดเล็ก และเอกสารอื่นเพิ่มเติม ดังนี้

1) แผนธุรกิจการประกอบกิจการประปาของผู้ขอรับสัมปทาน

2) เอกสารหลักฐานอื่น เช่น สัญญาให้สิทธิเช่าบริหารและดำเนินกิจการเกี่ยวกับระบบประปาหรือสัญญาผลิตน้ำประปา (ในกรณีผู้รับสัมปทานผลิตหรือจำหน่ายน้ำประปาให้กับหน่วยงานของรัฐ)

การขอรับสัมปทานประกอบกิจการประปานั้นเป็นกิจกรรมแรกที่จะต้องดำเนินการก่อนกิจกรรมอื่นๆ ก่อนการขอรับสัมปทานผู้ขอรับสัมปทานจะต้องตรวจสอบพื้นที่ที่จะขอสัมปทานว่า ทับซ้อนกับพื้นที่ให้บริการน้ำประปาของหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจและหน้าที่ให้บริการอยู่หรือไม่ เช่น การประปาสวนภูมิภาค การประปานครหลวง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น หากเป็นพื้นที่ให้บริการน้ำประปาอยู่แล้วจะไม่ได้รับการพิจารณาให้ได้รับสัมปทานประกอบกิจการประปา ทั้งนี้ หากเอกชนผลิตและจำหน่ายน้ำประปาให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจและหน้าที่ให้บริการน้ำประปา ก็จะต้องขอรับสัมปทานประกอบกิจการประปาด้วย

❖ การขออนุญาตจำหน่ายน้ำประปา

เมื่อผู้ประกอบการได้รับสัมปทานประกอบกิจการประปา และทำการก่อสร้างระบบประปาและเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ เสร็จสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะจำหน่ายน้ำประปาแล้ว ก่อนทำการเปิดจำหน่ายน้ำประปาแก่ประชาชน ผู้รับสัมปทานต้องยื่นเรื่องขออนุญาตเปิดจำหน่ายน้ำประปา และเมื่อยื่นเรื่องแล้วต้องเก็บตัวอย่างน้ำร่วมกับเจ้าหน้าที่ของจังหวัด (เขตต่างจังหวัด) หรือของกรมทรัพยากรน้ำ (เขตกรุงเทพฯ) ส่งตรวจวิเคราะห์ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาที่กระทรวงฯ กำหนด (ปัจจุบันใช้เกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้) หากคุณภาพน้ำประปาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานฯ และระบบประปาส่งน้ำถูกต้องตามที่ได้รับสัมปทาน กรมทรัพยากรน้ำจะอนุมัติโดยออกเป็นหนังสือให้จำหน่ายน้ำประปาได้ การขออนุญาตจำหน่ายน้ำประปา ให้ยื่นเอกสารหลักฐาน ดังนี้

1. หนังสือขออนุญาตจำหน่ายน้ำประปา จำนวน 1 ชุด
2. ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา จำนวน 3 ชุด โดยให้ดำเนินการเหมือนกรณีขอต่ออายุสัมปทาน

❖ การขอขยายเขตสัมปทานประกอบกิจการประปา

ผู้รับสัมปทานที่ประสงค์จะขยายเขตพื้นที่ประกอบกิจการประปาเพิ่มเติมจากพื้นที่เดิมที่ได้รับสัมปทาน ต้องยื่นเรื่องแสดงความประสงค์ขอขยายเขตสัมปทานพร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา และจะขยายเขตสัมปทานได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้ให้สัมปทานเสียก่อน

ระบบประปาขนาดเล็ก ให้ยื่นเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

1. เอกสารตามข้อ 1 - 5 ของการขอรับสัมปทานประกอบกิจการประปา
2. แผนผังประกอบกิจการประปาและแนวเขตสัมปทานเดิม พร้อมทั้งแผนผังประกอบกิจการประปาและแนวเขตสัมปทานที่จะขยายเขตสัมปทาน จำนวน 7 ชุด
3. แบบแปลนอาคารผลิตน้ำประปาที่จะก่อสร้างเพิ่มเติม (ถ้ามี) จำนวน 3 ชุด
4. ผังบริเวณการประปาเพิ่มเติม (ถ้ามี) จำนวน 3 ชุด
5. ผังแนวท่อจ่ายน้ำประปาเดิมและที่จะขยายเขตสัมปทานฯ จำนวน 7 ชุด
6. รายการคำนวณออกแบบระบบประปาในส่วนที่ขยายเขตสัมปทานฯ ประกอบด้วย รายการคำนวณความต้องการใช้น้ำ ระบบสูบน้ำ ระบบผลิตน้ำ และระบบท่อจ่ายน้ำ พร้อมหนังสือรับรองและสำเนาใบประกอบวิชาชีพของวิศวกรผู้ทำรายการคำนวณ จำนวน 3 ชุด
7. ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปาเพิ่มเติม (ในกรณีที่ใช้แหล่งน้ำดิบเพิ่มเติม) ให้ดำเนินการตรวจวิเคราะห์ตามมาตรฐานน้ำที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด (ปัจจุบันใช้เกณฑ์มาตรฐานน้ำประปาดื่มได้ ตามประกาศกรมอนามัย) และจะต้องตรวจวิเคราะห์โดยหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ โดยผู้ขอเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 3 ชุด
8. เอกสารหลักฐานแสดงการยินยอมให้ใช้ที่ดิน เพื่อทำการก่อสร้างระบบประปาเพิ่มเติม (กรณีที่ดินนั้นเป็นของบุคคลอื่น) จำนวน 3 ชุด
9. สำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสืออนุญาตจากผู้มีอำนาจในพื้นที่ส่วนที่ขยายเขตสัมปทานจำนวน 3 ชุด
10. เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ เช่น
  - 10.1 สำเนาใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล (กรณีเจาะบ่อน้ำบาดาลเพิ่มเติม) จำนวน 3 ชุด
  - 10.2 ใบอนุญาตใช้น้ำผิวดิน (กรณีใช้แหล่งน้ำผิวดินเพิ่มเติม และแหล่งน้ำนั้นเป็นของบุคคลอื่น) จำนวน 3 ชุด

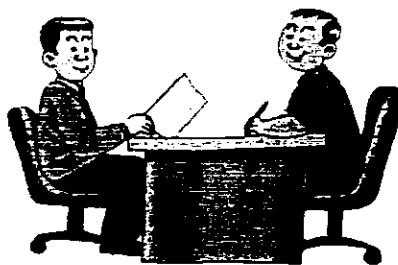
10.3 แบบรูปตัดขวางของลำน้ำ หรืออ่างเก็บน้ำ แบบแปลนแสดงพื้นที่ของอ่างเก็บน้ำ หรือสระเก็บน้ำ ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำสูงสุด ระดับน้ำต่ำสุด และรายการคำนวณปริมาณน้ำดิบของวิศวกร เพื่อยืนยันความเพียงพอของแหล่งน้ำดิบ (กรณีใช้น้ำผิวดินเพิ่มเติม)

ระบบประปาขนาดใหญ่และระบบประปารูปแบบพิเศษ

ให้ยื่นเอกสารและหลักฐานเหมือนกับระบบประปาขนาดเล็ก และเอกสารหลักฐานอื่น ๆ ที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม เช่น สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมในการให้สิทธิเช่าบริหารและดำเนินกิจการเกี่ยวกับระบบประปา หรือสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมการผลิตน้ำประปา (ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญากับหน่วยงานของรัฐ)

❖ การขอต่ออายุสัมปทานประกอบกิจการประปา

เมื่ออายุสัมปทานหมดลง จะมีผลทำให้การประกอบกิจการประปาไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ตามเงื่อนไขของสัญญาสัมปทานประกอบกิจการประปา กำหนดเงื่อนไขการต่ออายุสัมปทาน ต้องยื่นเรื่องขอต่ออายุก่อนสัมปทานหมดอายุไม่น้อยกว่า 6 เดือน ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะประกอบกิจการประปาต่อไป ต้องยื่นเรื่องแสดงความประสงค์ขอต่ออายุสัมปทานพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา โดยต้องยื่นเรื่องก่อนสัมปทานหมดอายุอย่างน้อย 6 เดือน

ระบบประปาขนาดเล็ก ให้ยื่นเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

1. เอกสารหลักฐานตามข้อ 1 - 4 ของการขอรับสัมปทานฯ
2. ภายหลังการดำเนินกิจการประปาสัมปทานไปแล้ว จนถึงก่อนสิ้นสุดอายุสัมปทานไม่น้อยกว่า 6 เดือน กรมทรัพยากรน้ำจะแจ้งไปยังผู้ประกอบการให้มาดำเนินการขอต่ออายุสัมปทาน หลักฐานในการขอต่ออายุสัมปทานมีหลักการในการตรวจสอบเช่นเดียวกับการตรวจสอบสำหรับการขอขยายเขตสัมปทาน และเอกสารหลักฐานอื่น ๆ เช่น
  - 2.1 ใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล (กรณีใช้แหล่งน้ำบาดาล) จำนวน 3 ชุด
  - 2.2 ใบอนุญาตใช้น้ำผิวดิน (กรณีใช้แหล่งน้ำผิวดิน) จำนวน 3 ชุด
3. ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา จำนวน 3 ชุด โดยให้ดำเนินการดังนี้
  - 3.1 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำหลังยื่นเรื่องขอดำเนินการแล้ว
  - 3.2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ประกอบการร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักบริหารจัดการน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ เก็บตัวอย่างน้ำประปามาตรวจวิเคราะห์ และผู้ประกอบการเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ทั้งหมด
  - 3.3 ในเขตต่างจังหวัด ผู้ประกอบการร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนั้น ๆ เก็บตัวอย่างน้ำประปามาตรวจวิเคราะห์ และผู้ประกอบการเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ทั้งหมด
  - 3.4 การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาให้ตรวจวิเคราะห์โดยหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ และจะต้องตรวจให้ครบทุกพารามิเตอร์ ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด คือ ปัจจุบันใช้เกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้
  - 3.5 เมื่อได้ผลวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาแล้ว ผู้ประกอบการต้องนำมายื่นเป็นเอกสารหลักฐานในการขอต่ออายุสัมปทานต่อไป
4. สำเนาหนังสือแจ้งแผนการขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาของการประปานครหลวงหรือการประปาสวนภูมิภาค จำนวน 3 ชุด

ระบบประปาขนาดใหญ่และระบบประปารูปแบบพิเศษ

ให้ยื่นเอกสารและหลักฐานตามระบบประปาขนาดเล็ก และใช้เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ เช่น ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจ่ายน้ำประปาในเขตพื้นที่โครงการที่การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้บริการน้ำประปาได้ แต่ผู้รับสัมปทานประสงค์จะดำเนินการกิจการประปาต่อไป

❖ การขอโอนสัมปทานประกอบกิจการประปา

การโอนสัมปทาน คือ การโอนสัมปทานประกอบกิจการประปาจากผู้รับสัมปทานเดิมไปให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ซึ่งการโอนสัมปทานให้บุคคลอื่นหรือนิติบุคคลอื่นสามารถดำเนินการได้โดยผู้รับสัมปทานเดิมยื่นเรื่องแสดงความประสงค์ขอโอนสัมปทานพร้อมระบุโอนสัมปทานให้บุคคลหรือนิติบุคคลใด และแนบเอกสารหลักฐานประกอบการขอโอนสัมปทาน โดยการโอนสัมปทานจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้ให้สัมปทานเสียก่อน

ระบบประปาขนาดเล็ก ให้ยื่นเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

1. เอกสารหลักฐานตามข้อ 1 - 4 ของการขอรับสัมปทานฯ
2. หนังสือแสดงความประสงค์การโอนสัมปทานและการรับโอนสัมปทานจากผู้โอนและผู้รับโอน ให้ยื่นต้นฉบับ จำนวน 1 ชุด และสำเนา จำนวน 2 ชุด
3. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้โอน และผู้รับโอนสัมปทาน จำนวน 3 ชุด

4. เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ จำนวน 3 ชุด เช่น

4.1 รายงานการประชุมการเลือกตั้ง จัดตั้งคณะกรรมการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

4.2 หนังสือสำคัญการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรที่สำนักงานที่ดินออกให้ (ในกรณีผู้รับโอนเป็นนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน)

4.3 สำเนาข้อบังคับนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

4.4 รายงานการประชุมคณะกรรมการนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรเกี่ยวกับการรับโอนสาธารณูปโภคจากผู้รับสัมปทาน

4.5 บันทึกถ้อยคำข้อตกลงโอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณูปโภคระหว่างนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรกับผู้รับสัมปทานต่อเจ้าพนักงานที่ดิน

4.6 สำเนาใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลที่ผู้รับสัมปทานโอนให้กับนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร (กรณีใช้น้ำบาดาล)

ระบบประปาขนาดใหญ่และระบบประปารูปแบบพิเศษ

ให้ยื่นเอกสารและหลักฐานเหมือนระบบประปาขนาดเล็ก ตามข้อ 1 - 3 และเอกสารอื่น ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

1. แผนธุรกิจการประกอบกิจการประปาของผู้รับโอนสัมปทาน

2. เอกสารและหลักฐานอื่น ๆ จำนวน 3 ชุด เช่น

2.1 ข้อบังคับของบริษัทของผู้โอนและผู้รับโอน

2.2 รายงานการประชุมของผู้โอนในส่วนที่เกี่ยวกับมติของบริษัทที่ยินยอมโอนสัมปทานให้แก่ผู้รับโอน (ตามข้อบังคับของบริษัท)

2.3 รายงานการประชุมของผู้รับโอนในส่วนที่เกี่ยวกับมติของบริษัทในการรับโอนสัมปทานจากผู้โอน (ตามข้อบังคับของบริษัท)